

Dosarul nr. 2r-181/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. Z. Talpalaru)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. L. Bulgac, A. Panov, G. Dașchevici)

DECIZIE

01 iulie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Iurie Bejenaru
Mariana Pitic

examinând recursul declarat de către Liubovi Brînzila,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Liubovi Brînzila împotriva Asociației Obștești „Transparency International - Moldova”, în persoana ex-ministrului finanțelor Veaceslav Negruța, cu privire la obligarea de a oferi informații detaliate a modului de formare, administrare și utilizare a finanțelor externe și a surselor bugetare prevăzute în plan și de a prezenta argumente referitor la modul de implementare a planului în practică,

împotriva încheierii din 17 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost restituit apelul declarat de către Liubovi Brînzila împotriva hotărârii din 22 martie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a t ă:

La data de 05 decembrie 2018, Liubovi Brînzila a depus cerere de chemare în judecată împotriva Asociației Obștești „Transparency International - Moldova”, în persoana ex-ministrului finanțelor Veaceslav Negruța, solicitând obligarea de a oferi informații detaliate a modului de formare, administrare și utilizare a finanțelor externe și a surselor bugetare prevăzute în plan și de a prezenta argumente referitor la modul de implementare a planului în practică.

În motivarea acțiunii, reclamanta a invocat că la 08 februarie 2018 a expediat în adresa AO „Transparency International - Moldova” o scrisoare recomandată, prin care a solicitat ca angajatul acestei instituții ex-ministrul finanțelor Veaceslav Negruța să ofere răspuns la anumite întrebări, ce țin de activitatea defectuoasă desfășurată în perioada aflării sale la conducerea Ministerului Finanțelor. La scrisoare nu a primit răspuns, motiv din care solicită obligarea pârâtului de a prezenta un răspuns legal și întemeiat la întrebările adresate în scrisoarea din 08 februarie 2018.

Prin hotărârea din 22 martie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, acțiunea depusă de Liubovi Brînzila a fost respinsă ca nefondată.

La data de 22 aprilie 2019, Liubovi Brînzila a declarat apel, denumindu-l „recurs”, împotriva hotărârii din 22 martie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe și examinarea acțiunii prin prisma normelor legale prevăzute de Codul de procedură civilă.

Prin încheierea din 25 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost declinată competența completului specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău, la examinarea cauzei civile în ordine de apel, cu remiterea dosarului Președintelui Curții de Apel Chișinău pentru redistribuire aleatorie judecătorilor completelor specializate în materie civilă de drept comun ale Curții de Apel Chișinău.

Prin încheierea din 19 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Liubovi Brînzila și s-a comunicat apelantei că necesită să prezinte dovada de achitare a taxei de stat în mărime de 75 de lei și apelul motivat, în limba de stat, dactilografiat și într-un număr egal cu participanții la proces și o copie pentru instanță, acordându-i pentru aceasta un termen de 10 zile calendaristice din momentul recepționării încheierii. În caz contrar, cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită.

Prin încheierea din 17 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituit apelul declarat de Liubovi Brînzila împotriva hotărârii din 22 martie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

La 18 februarie 2020, Liubovi Brînzila a declarat recurs împotriva încheierii din 17 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului și casarea încheierii.

În motivarea recursului, recurenta a invocat că la 04 decembrie 2019 a primit încheierea din 19 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care i s-a comunicat despre necesitatea prezentării apelului motivat și a dovezii de plată a taxei de stat.

A susținut că la 16 decembrie 2019 a înaintat un demers, înregistrat cu nr. 22081, în care a explicat că nu necesită să achite taxă de stat, deoarece acțiunea este născută din raporturi de contencios administrativ, fiind înaintată împotriva ministrului finanțelor Veaceslav Negruța, persoana responsabilă de dezastrul menținut la Ministerul Finanțelor pe când se afla la conducerea acestuia. Referitor la prezentarea cererii de apel motivată, a menționat că apelul a fost înaintat împotriva hotărârii (dispozitiv) din 22 martie 2019, iar toate probele și înscrisurile sunt anexate la dosar.

Recurenta consideră că instanța de apel neîntemeiat a obligat-o să achite taxa de stat, întrucât în conformitate cu art. 85 alin. (1) din Codul de procedură civilă, se scutesc de taxa de stat reclamanții în acțiunile născute din raporturi de contencios administrativ, iar declinarea competenței la examinarea cauzei în favoarea completului specializat în materie civilă este ilegală și nefondată.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Materialele dosarului atestă că, copia încheierii din 17 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată în adresa recurente Liubovi Brînzila la 18 decembrie 2019 potrivit scrisorii de însoțire nr. 14337 (f.d. 70), însă lipsesc date cu privire la recepționarea acesteia.

Astfel, recursul declarat de către Liubovi Brînzila la 18 februarie 2020, este în termen.

La 18 martie 2020, în adresa AO „Transparency International - Moldova”, Veaceslav Negruța și avocatului Vladislav Gribincea a fost expediată spre cunoștință

copia recursului declarat de Liubovi Brînzila, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței la recurs (f.d. 79, 81-82), însă acest drept procedural nu a fost valorificat, nefiind depusă referință.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii contestate, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Prevederile art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă stipulează că instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

În conformitate cu art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Din materialele cauzei rezultă că la 22 aprilie 2019, Liubovi Brînzila a declarat apel, denumindu-l „recurs”, împotriva hotărârii din 22 martie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe și examinarea acțiunii prin prisma normelor legale prevăzute de Codul de procedură civilă (f.d. 39).

Prin încheierea din 25 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău și-a declinat competența la examinarea cauzei civile în ordine de apel, în favoarea completelor specializate în materie civilă de drept comun ale Curții de Apel Chișinău (f.d. 53-55).

Prin încheierea din 19 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Liubovi Brînzila și s-a comunicat apelantei că necesită să prezinte dovada de achitare a taxei de stat în mărime de 75 de lei și apelul motivat, în limba de stat, dactilografiat și într-un număr egal cu participanții la proces și o copie pentru instanță, acordându-i pentru aceasta un termen de 10 zile calendaristice din momentul recepționării încheierii. În caz contrar, cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită.

Copia încheierii din 19 noiembrie 2019 a fost recepționată de către Liubovi Brînzila la 04 decembrie 2019, fapt confirmat prin semnătura pe avizul de recepție anexat la dosar (f.d. 65).

În termenul stabilit de instanța de apel, Liubovi Brînzila nu a prezentat apelul motivat și dovada achitării taxei de stat, însă a depus la 16 decembrie 2019 un demers, în care a menționat că acțiunea este născută din raporturi de contencios administrativ,

fiind înaintată împotriva ex-ministrului finanțelor Veaceslav Negruța, persoana responsabilă de dezastrul menținut la Ministerul Finanțelor pe când se afla la conducerea acestuia. Astfel, în conformitate cu art. 85 alin. (1) din Codul de procedură civilă, reclamanții în acțiunile născute din raporturi de contencios administrativ sunt scutiți de plata taxa de stat. Referitor la prezentarea cererii de apel motivată, recurenta a indicat că apelul a fost înaintat împotriva hotărârii (dispozitiv) din 22 martie 2019, iar toate probele și înscrisurile sunt anexate la dosar, instanța de apel urmând să judece cauza în baza documentelor anexate (f.d. 66).

Prin încheierea din 17 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituit apelul declarat de Liubovi Brînzila împotriva hotărârii din 22 martie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din motiv că apelanta nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel conform încheierii din 19 noiembrie 2019.

Analizând circumstanțele expuse în raport cu materialele cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că instanța de apel prin încheierea din 17 decembrie 2019, corect a restituit cererea de apel cu toate înscrisurile anexate la aceasta în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, or, neajunsurile cererii de apel nu au fost înlăturate în termenul stabilit prin încheierea din 19 noiembrie 2019 și anume, până la data de 16 decembrie 2019.

În conformitate cu art. 364 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

Conform art. 365 alin. (1) lit. d) și e) din Codul de procedură civilă, în cererea de apel se indică motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul, probele invocate în susținerea apelului.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că instanța de apel întemeiat a considerat că prin demersul depus la 16 decembrie 2019, nu au fost lichidate neajunsurile cererii de apel, deoarece Liubovi Brînzila nu a indicat motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul și probele invocate în susținerea apelului, iar, prin explicația ultimei precum că toate probele și înscrisurile sunt anexate la dosar și instanța de apel urmează să judece cauza în baza documentelor cauzei, nu a întrunit condițiile obligatorii prevăzute la art. 365 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

Cu referire la argumentul recurenteii precum că acțiunea este născută din raporturi de contencios administrativ și nu este impusă cu taxă de stat, instanța de recurs reține că prin încheierea din 25 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău și-a declinat competența la examinarea cauzei civile în ordine de apel, în favoarea completelor specializate în materie civilă de drept comun ale Curții de Apel Chișinău.

În circumstanțele expuse, instanța de recurs conchide că, Curtea de Apel Chișinău legal și întemeiat a restituit apelul declarat de Liubovi Brînzila, or, apelanta a omis în termen să înlătore neajunsurile cererii de apel.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că o asemenea soluție este compatibilă cu standardele inserate în textul art. 6 paragraf 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, Curtea Europeană a Drepturilor Omului stabilind în

jurisprudența degajată că în situația în care legislația procesuală permite declararea apelului împotriva hotărârii instanței de fond, instanța superioară poate restricționa dreptul la apel doar dacă constată că apelul respectiv nu corespunde cerințelor legale aplicabile (speța Tudor-Comerț c. Moldovei, hotărârea din 04 noiembrie 2008, definitivă din 04 februarie 2009).

De asemenea, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reținut că participantul unui litigiu civil este ținut să dea dovadă de un comportament diligent în chestiunile legate de plata taxei de stat (speța Piętka contra Poloniei, hotărârea din 16 octombrie 2012, definitivă din 16 ianuarie 2013).

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea contestată este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de recurentă sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de Liubovi Brînzila și a menține încheierea din 17 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Liubovi Brînzila.

Se menține încheierea din 17 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Liubovi Brînzila împotriva Asociației Obștești „Transparency International - Moldova”, în persoana ex-ministrului finanțelor Veaceslav Negruța, cu privire la obligarea de a oferi informații detaliate a modului de formare, administrare și utilizare a finanțelor externe și a surselor bugetare prevăzute în plan și de a prezenta argumente referitor la modul de implementare a planului în practică.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic